

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brașov, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” este
Miercuri, Vineri și Duminică.

Prețulu abonamentului:
pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. Tieri esterne pe șase luni 14 fr. pe
an 28 franci.

Anulu XLV.

Se prenumera:
postele c. și r. și pe la dd. corespondenți.

Anunțurile:
an'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrieri ne-
francate nu se primesc. — Manuscripte nu se
retrămîu.

Nr. 75.

Vineri 2 | 14 Iuliu

1882

Cu 1 Iuliu st. v. 1882 se începe unu
nou abonamentu pe semestrulu alu II-lea la

„Gazeta Transilvaniei”

care apare de trei ori pe săptămîna.

Rogam pe On. Domni prenumerați ai fôiei
nôstre a grabi cu innoirea abonamentului pe
semestrulu 11 1882, pentru că s'el se pôta espedă
diarulu far' de intrerupere.

Spre mai mare inlesnire recomandam a se
scrie numerulu adresei, sub care s'a tramisu
fôia pênă acuma, pe dosulu couponului dela
asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati,
a ne mai tramite adresele D-loru esactu, aratandu
si post'a cea mai aprôpe de loculu, unde locuiescu.
Prețulu abonamentului la „Gazeta Transilva-
niei” este:

pentru Brașov: pe trei luni 2 fl., pe șase luni
4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl.
50 cr., pe șase luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni
2 fl. 50 cr., pe șase luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Romani'a și alte tieri esterne: pe trei
luni 7 franci, pe șase luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Brașov 2 Iuliu.

Guvernulu englesu s'a decisu a face unu
pasu, care a produsu mare confusiune între
diplomati de tóta categori'a. Pre candu tóta
lumea așteptă că conferenți'a se iea inițiativa
spre aplanarea crizei din Egiptu, pre candu se
vorbea de o intervențiune armata a Turciei,
eventualu a unei intervențiuni comune a pu-
teriloru, comandantulu flotei englese primi or-
dinulu de a începe bombardarea forturiloru din
Alexandri'a. Admiralulu Seymour a cerutu că
trupele egiptene se parasésca forturile si se le
predé trupeloru englese. Dupa refuzulu lui Arabi-
pas'i'a a urmatu neamenatu bombardarea, prin
care s'a trasu o dunga atātu peste socotéla
Sultanulu, cātu si peste aceea a celorlalte
puteri.

Se dice, că Arabi-pasi'a nici n'ar' fi comu-
nicatu ministriloru ultimatu. ce i l'a adresatu
admiralulu Seymour, ci l'a suprimatu astfelu,
că colegii lui candu s'a inceputu bombardam-
entalu inca nici n'au știutu nimicu despre
acelu ultimatu. Déca s'ar' adevéri acést'a,
precum si scirea, că Arabi a confiscatu cass'a
directorulu de vam, dicéndui că se folosescu
numai de dreptulu martialu, atunci n'ar' mai fi
nici cea mai mica indoiéla, că acestu talentatu
și ambitiosu ministru de resbelu egipténu nu se
va opri la drumulu jumatate, ci va face o in-
cerțare seriôsa de resistentia in favôrea reali-
sării planuriloru nationale de independenti'a
ale Egipteniloru.

Din punctulu de vedere alu libertatii și alu
dreptatii actiunea partidei nationale egiptene
apare fôrte justa și naturala. Arabi-pasi'a este
omulu in care se concentréza adi aspiratiunile
poporulu egipténu și din acestu punctu de ve-
dere atitudinea lui energica merita numai lauda.
Cu tôte astea inse le va fi fôrte cu greu Egipt-
teniloru de a ajunge la scopulu doritu. Statele
mari europene si mai alesu Angli'a și Françi'a
sunt prea interesate la mersulu lucruriloru in
Egiptu, decātu se fia usioru posibilu o ase-
menea solutiune naturala și justa a cestiunei.

Se vede acuma din procederea admiralulu
Seymour cātu de greu este de a impacá acele
interese, ce se incrucisíeza in Egiptu. Prin
păirea ei nesteptăta și enegica Angli'a a
castigatu pentru momentu influenți'a cea mai
preponderenta in afacerea Egiptulu.

Déca îi va succede a nimici forturile și a
respinge armat'a egipténa. Angli'a va deveni
stapan'a situatiunei nu numai in Cairo, ci si
in Constantinopolu și silintiele ce se dice, că
si le da principele de Bismarck spre a „loca-
lisá conflictulu” sunt celu mai invederatu semnu
că Germani'a se teme, că nu cumva planurile
ei se fia paralizate de către Anglesi și influ-
enți'a englesa se fia earasi cea mai tare la
Bosporu.

Françi'a n'a voitu se iea parte la bombardare
și a datu ordinu escadrei sale de a se retrage
la Port-Said. Prin acést'a retragere Françi'a
si-a creatu o situatiune fôrte dificila și nefa-
vorabila. Despartîndu-se de Angli'a a devenitu
in aceea si positiune ca Itali'a și pôte se
pérda totu prestigiulu celu avea in Egiptu la
casu candu Anglesi n'ar' intimpiná o resis-
tentia seriôsa din partea lui Arabi-pasi'a. Se
fia ôre adevératu ce se dice, că Françi'a ar'
fi intielésa pe sub mana cu Arabi-pasi'a? Nu
intiegemu ce ar' putea profitá, déca ar' esi
invingétore partid'a nationala egipténa.

Despre unu lucru credemu că nu se mai
pôte indoi nimenea. In cestiunea egipténa con-
fusiunea e mare și ca a devenitu chiaru ame-
nintiatóre, prin refuzulu tenace alu Sultanulu
de a se intielege cu marile puteri asupra inter-
ventiunei și prin procederea cutezátore arbitrara
a Angliei. Este greu de a face combinatiuni
in asemeni impregiurari. Se pôte fôrte lesne
intemplá că bubuitulu tunuriloru, ce le-au in-
dreptatu Anglesi asupra forturiloru din Alec-
sandri'a se fia prevestirea unui mare resbelu.

Cronic'a evenimenteloru politicé.

Polonii și Cehii s'au decisu de a pune tôte
in miscare spre a scapá si poporatiunea slava
din Silesi'a de pericolulu germanisarei suc-
cesive. Deputatii silesiani Cienciela si Sviezy
au prezentatu in caus'a acést'a guvernulu unu
memoriu in care espunu cererile Slaviloru din
Silesi'a. In acestu memoriu ei ceru mai antaiu
introducerea limbéi polóne la tribunale și
stabilirea limbéi cehe cá limba a distric-
tulu Friedau. Sè se infintieze unu institutu
de pedagogia cu limb'a polona, cá limba de
propunere. Limb'a germana sè se invetie numai
in clasele superiôre. Functionarii toti se cu-
nósca limb'a polóna ear' in districtulu Friedau
limba ceha. Memoriulu incheia cu cuvintele:
„Ceremu tôte aceste in modu solemn; protes-
tam contra violențelor germanismulu și vomu
cere si vomu luptá pênă atunci pentru dreptu-
rile nôstre, pênă cându le vomu dobénda.”

„Wehrzeitung” intr'o recensiuone fôrte seriôsa
dice, că, din punctu de vedere militar, reform'a
proiectata in organizarea armatei insemna sfa-
sierea ordinei de batalie (ordre de bataille)
actuale. Din punctu de vedere politicu „D.
Ztg.” din Vien'a sustíne, că reform'a acést'a
este concessiunea cea mai mare și cea mai
hotarítore din tôte concessiunile câte s'au facutu
pênă acum Maghiariloru. Ceea ce nu s'a pututu
ajunge prin pactulu dela 1867 se va ajunge acumu
pentru că prin crearea divisiuniloru teritoriale
unguresci se va pune temeulu unei armate
proprie unguresci, „D Ztg.” dice: Inceputulu
pentru organizarea unei armate de sine statátore
unguresci s'a facutu. Din punctu de vedere
germanu n'avemu se objectamu nimicu contra
acestui progressu alu independentiei unguresci.
— Vomu vedé!

Corespondentulu lui „Times” e informatu,
din partea unei autoritati militare, care a studiatu
cu temeiu organizati'a militara a Egiptulu, că
armat'a egipténa n'ar' fi in stare a
opune nici o resistentia seriôsa unei armate an-

glese. O debarcare la Abukir s'ar' face fara
nici o impotrivire, ear' de alta parte Alexandri'a
ar' fi espusa tocmai prin acést'a unui focu din
tôte partile. Arabi-pasi'a nu s'ar' încercá se
apere Alexandri'a, ci s'ar' retrage spre Cairo.
Acést'a retragere s'ar' poté lesne impedecá,
debarcandu de ambele parti câte 5000 de
ômeni. Anglesi ar' pune man'a pe drumulu
de fieru și ar' inchide pe Arabi in Alexandri'a
cu cei 10,000 ômeni ai sei. Darimarea forturi-
loru, pe care duoe cuirasate ar' face-o celu
multu in 20 minute, ar' pricinui o spaima atātu
de mare, in cātu Arabi-pasi'a ar' fi estradatu
chiaru de trupele sale, cá prizoniera de resbelu.
Acel'asi corespondentu marturisescu de altfelu,
că unele din tunurile din forturile Alexandriei
sunt atātu de bune, încātu potu gauri ori care
cuirasata.

„Paris-Journal” publica statistic'a compa-
rata a fortieloru navale, pe care Françi'a și
Angli'a le mobiliséza spre a le tramite la
casu in Egiptu. Eaca acestu tablou:

	Angli'a:	Françi'a:
Vase	23	20
Tunuri	245	147
Ômeni	14,500	8,280

„The Times”, vorbindu despre relati-
unile Angliei cu Françi'a, dice că
Françi'a nu s'a aretatu fôrte dispusa a inter-
veni, dér' că n'a aretatu nici o dorintia se im-
pedece pe Angli'a se intervie. Déca o interve-
nire va fi neaparata, pavilionulu francesu va
falfai langa pavilionulu englesu, desi responsa-
bilitatea intervenirei trebuie se apese mai alesu
asupra Angliei. Angli'a și Françi'a au fostu
amenduoe credincióse aliantiei lor, pe care
punu unu mare pretiu, de-si si un'a si alt'a ai'
fi avutu firesce a urmari o politica speciala
conforma cu interesele lor particulare. Ele totu
sunt aliate și amice, si voru remane pênă la
sfêrsitu. Si, in adevéru, amicit'i'a lor va fi si
mai bine intarita prin faptulu că fia-care din
ele este gata a face câte-va sacrificie pentru a
mantíne politic'a s'a in armonia cu aceea a
celeilalte.

In 9 Iuliu c. toti primii dragomani ai am-
basadeloru din Constantinopolu fiindu chemati
la palatulu Ildiz-Kiosk, li s'a comunicatu o
depesia a Chedivulu, care relatéza demersurile
facute pe langa guvernulu egipteanu de catra
admiralii Seymour și Conrad, in privinti'a for-
tificatiuniloru și armariloru Alexandriei precum
și la astuparea portulu. Chedivulu desminte
aceste preparative adaogându că portulu Ale-
xandriei e actualmente incarcatu de vase de
resboiu straine, vase, cari potu, la trebuinti'a,
déca faptulu ar' fi adevératu, se oprésca vasele
cari transporta tunuri, arme seu pietri destinate
a astupá portulu. Chedivulu dice in fine, că a
datu tôte asigurările celoru duoi admirali, an-
glesu și francesu și că acesti'a au fost satis-
facuti. Sultanulu a respinsu inca odata unu
nou avisu alu ministriloru sei consiliandulu d'a
luá parte la conferenți'a; cu tôte astea, in cer-
curile diplomatice se crede, că Sultanulu va
sfersi prin a cedá.

Ultima decisiune a conferenției s'a
comunicatu cabinetelor spre aprobare. Re-
presentantii din conferenți'a au prezentatu adeca
proiectulu notei colective, care contine
invitarea la intervenirea in Egiptu. guverneloru
loru. Pênă acuma inca n'a sositu dela tôte
guvernele respunsulu. Indata ce inse se va
intemplá acést'a conferenți'a va tiené earasi
siedinti'a spre a esaminá plenipotentiele și a se
sfatui asupra modululu cum sè se predé acea
nota.

Noulu ministru de interne alu Rusiei comi-
tele Tolstoi a primitu deja in diu'a numirei

sale mai multe scrisori amenintătoare. Un'a dintrinsale avea acestu cuprinsu scurtu dé' categoricu: „Alegeti, pēna in Septembre, intre constitutie și mórte.“ De atunci încóce T o l s t o i a primitu dupa fie-care actu reactionaru câte-o scrisóre, in care i se spune, cà tóte aceste acte se numera si odata i se va plati sumaru si indesatu pentru ele. Ministrulu a trebuitu dé' se iea, pentru asigurarea persónei sale, aprópe aceleasi mesuri, pe cari le intrebuintieza Tiarulu. Traiesce inchisu in cas'a s'a, ómeni nu primesce de càtu dupa cerere prealabila in scrisu. Inaintea casei e postata totdeuna gendarmerie si politie. Inaintu are o garda facuta anume pentru pazirea vietiei sale. Pe càtu Ignatiev se simtiea de siguru pe atàta Tolstoi se semte asediatu cà pe spini.

Tolstoi declara, càtu privesce politic'a s'a, cà inca n'a fixat'o in tóte detaliile ei, cà n'are inca unu programu hotaritu; starea actuala o considera și elu, nu'i vorba, de impossibila; tendintiele inse de pēna acum ale lui Melikov si Ignatiev, de a reorganisa Russi'a in modu liberalu pe bas'a burgesiiei, le tine cu deseversire gresite. Burgesi'a ar' fi in Russi'a elementulu celu mai pucinu vrednicu de incredere. Tolstoi mai declara, cà nici elu nu se impotrivesce planului lui Ignatiev, de-a face din adunarile provinciale unu feliu de corpuri legislative cu puteri marginite, — dé' Ignatiev mersese prea departe in liberalitatea s'a si daduse in nouele adunari puterea coversitóre burgesiiei, in vreme ce elu, Tolstoi, vré, cà in tóte adunarile de feliu acest'a marea proprietate se remaie elementulu determinantu. Tolstoi vré cum se vede, se iea cu o mana ceea ce da cu cealalta. Acést'a insemnéza inse a cautá se conserve starea actuala despre care singuru a disu, cà e impossibila.

Tóte foile russesci consacra reposatului generalu Skobelev articule funebre dureróse. „Nowoe Vreame“ scrie mai multu si mai caldurosu. „Marele Patrocle nu mai este,“ esclama acea fóie. „A muritu unu credinciosu, onestu si talentatu servitoru alu Tiarului si alu patriei, unu favoritu alu poporului, unu erou russu, personificarea fortiei si puterei russe, unu comandantu generalu.“ Si celelalte foi celebréza in acelasi sensu pe reposatulu, desi nu cu atàta profusiune si deplangu perderea ireparabila a acestui generalu in flórea vârstei „Nowoe Vreame“ mai publica unu necrologu alu lui Skobelev lungu de duoe colóne. Famili'a se trage din ómeni sērmani; mosiulu reposatului a fost comandantu de cetate in Petersburg. Tenerulu Skobelev a avutu mai antai unu profesoru germanu, care se dice cà a fost prea aspru si l'a pedepsitu adese ori si candu tine-rulu Skobelev intr'o di dete si elu profesorului o palma, fù trimisulu, in etate de 12 ani, la Paris in pensionatulu Girardet. Skobelev a pastratu pentru Girardet, care l'a urmatu mai tardiu in Russi'a, cea mai via simpathia pēna la finea vietiei sale. Mai tardiu a studiatu la universitate din Petersburg pēna la 1861, candu din caus'a turburariloru s'a inchisu universitatea. — Mórtea fara veste a lui Skobelev a pusu Petersburgulu in cea mai mare miscare; doliulu e generalu si chiaru adversarii regreta perderea prea timpurie a genialului comandantu. Lipsescu amenunte precise asupra mortii subite. Medicii spunu, cà i s'a ruptu inim'a in urm'a unei contusiuni primite lâ asaltulu asupra redutei verdi la Plevn'a, candu generalulu a zacutu o di intréga fara cunoscintia. Doctorulu Alysevsky, care a tratatu pe generalu mai in urma, constatase deja o bóla de inima.

Bombardarea Alexandriei.

Nu s'a pututu evitá dé' bombardarea Alexandriei. Scimu, cà in urm'a instructiuniloru ce le-a primitu dela Londra comandantulu flotei englese ce se afla inaintea Alexandriei a fost provocatu guvernulu egipténu de repetite-ori de a sistá lucrarile de forticare si armare in portu. VEDIENDU, cà autoritatile egiptene nu satisfac aceste provocari si continua lucrarile, Soymour le-a adresatu unu ultimatu in forma. VEDIENDU inse cà cu tóte amenintiarile sale egiptenii nu cedéza, Seymour pretinse, cà nu numai se inceteze lucrarile de armare, ci forturile din portu se fia desiertate de trupe. Unele sciri spunu, cà Seymour ar' fi pretinsu chiaru predarea acestoru forturi. Erá

de prevediutu, cà Arabi-pasi'a nu va satisfacé nici intr'unu casu cereriloru din urma si consecenti'a naturala a refusului a fost inceperea factica a bombardamentului.

„Standard“ primesce o telegrama dela correspondentulu seu care se aflá pe nai'a „Invincible“, in care se dice, cà cuirasatele „Alexandra“ „Sultana“ si „Superbu“ au inceputu bombardamentulu asupra forturilor; bateriile forturilor au ripostatu la momentu, dé' proiectilele loru nu ajungeau mai antai pēna la corabii. Dupa aceea au luat parte la bombardare si celelalte corabii ale flotei. Canonad'a a devenitu generala pe la 7¹/₄ diminiéti. Dupa ce a duratu vre-o duóedeci de minute, duóe forturi au incetatu de a mai dá focuri. Fortulu Pharos se pare cà a suferitu mare stricaciune; d'intre corabii nici una n'a fost vatamata.

Sultanulu a protestatu in contra procederei englese; elu a cerutu o amanare spre a puté luá o decisiune. Se comunica, cà Austri'a, Germani'a si Itali'a inca nu si-ar fi datu consentimentulu la memoriulu redactatu de càtra conferentia; de aceea conferenti'a n'a mai tinutu alta siedintia.

Si consuli straini din Alexandri'a au protestatu in contra bombardamentului. „Daily News“ afla cà Arabi-pasi'a a declaratú cà nu va predá nici unu palmacu de pamentu, ci se va luptá pēna la ultim'a picatura de sange. Dupa ultimatulu ce l'a inmanatu admiralulu Seymour guvernulu egipténu, provocandulu se predé forturile a mersu o deputatiune in frunte cu Raghíb-pasi'a la Seymour dé' acest'a s'a provocatu din nou la ultimatulu memoratu si n'a voitu nici se vorbésca despre altceva.

Ómenii de statu turci se fia fórté mániați pe atitudinea Angliei Ei sustínu acuma, cà Sultanulu ar' fi datu neamenatu ordinulu pentru sistarea lucrariloru de fortificare in Alexandri'a, dé' admiralulu Seymour a inchisu portulu si a silitu si prin alte mesuri pe Egiptenii se resiste spre a se aপর. Principele Bismarck se anun-tia, 'si-ar' dá tóte silintiele spre a localisá conflictulu.

O depesia espedata dela Alexandri'a in 11 Iuliu c. la 6 óre séra dice: Bombardamentulu a inceputu la 7³/₄ diminiéti. Trei nái cuirassate a distrusu totalu duóe baterii egiptene numite „Lighthouse“ si „Pharos“. Canonierele au distrusu bateriile fortului „Marabut“ dela intrarea in portu. Fortulu „Mek“ a fost asemenea bombardatu încátu n'a mai pututu ripostá. Unu detasiamentu de marinari englesi de pe corabi'a „Invincible“ a debarcatu si s'a incaieratu cu trupele egiptene. Aceste din urma se luptara bravu. Anglesii avura 40 raniti; numerulu Egipteniloru ranitie mare. Dupa o scire oficiala Anglesii au avutu 5 morti si 27 raniti. Palatulu Ras-el-Tin a devenitu numai o ruina.

Càtra amédiu bombardamentulu a incetatu mai de totu. Dupa amédiu náile cuirassate au bombardatu fortulu „Napoleon“, care predomina orasiulu O depesia oficiala dice cà deja pe la 5 óre séra tóte forturile fura constrinse a incetá cu focurile. Tóta diu'a a duratu canonad'a si oferi, se dice unu spectacolu ingrozitoriu dé' grandiosu. Bombardamentulu fù indreptatu exclusivu numai asupra forturiloru, cu tóte astea inse au arsu multe case din apropiere.

Este caracteristicu, cà nici un'a din marile puteri, nici chiaru Françi'a, n'a voitu sè se alature la pasulu intreprinsu de càtra Angli'a. Pēna in 10 Iuliu escadr'a francesa se aflá inca in apele Alexandriei, inse in presér'a bombardamentului ea a parasitu portulu Alexandriei si a plecatu la Port-Said. Angli'a a consentitu la hotarirea conferentiei europene din Constantinoplu, dupa care nici o putere se nu intre-prinda o actiune separata, dé' a consentitu numai sub acea conditiune, deca nu va obveni o fortia majora.

Casulu prevediutu de fortia majora s'a intemplat. Guvernulu egipténu a armatu forturile dela portu fara a tiné contu de protestele Angliei, si cu scopu de a face impossibila o eventuala debarcare a trupeloru straine. Marile puteri nu desaproba bombardamentulu, care li s'a fostu notificatu de càtra Angli'a. Este interesantulu a sci, cà acuma legatur'a telegrafica d'intre Europ'a si Egiptu o mijlocesce corabi'a englesa „Chiltren“ de unde Anglesii dispunu

exclusivu de cablu, asia cà celelalte puteri nu mai prin mijlocirea englesa mai potu comunicá cu Egiptulu. — Remane a se sci, deca puterile voru consenti si cu-o eventuala ocupare a forturiloru Alexandriei de càtra trupele englese.

Vin'a cà lucrulu a ajunsu pēna la bombardare o atribue „N. fr. Presse“ Turciei, càci dice, deca Turci'a ar' fi luat parte la conferentia si deca ar' fi primitu invitarea de a interveni in Egiptu, admiralulu Seymour n'ar' fi cutezatu cà la admoniarulu consuliiloru generali din Alesandri'a in favórea pacii, se respunda cu-o simpla provocare la instructiunile ce le-a primitu dela Londra. Astfelu inse Turci'a oblitu Angliei drumulu.

Din nenorocire — continua „N. fr. Presse“ Sultanulu n'a voitu se asculte de sfatulu ministriloru sei si a remasu neinduplecatu si precandu not'a colectiva a conferentiei se presentase cabinetelorulu spre esaminare Pórt'a a adresatu puteriloru o noua circulara, in care 'si-a aparatu din nou punctulu seu de vedere. Speranti'a, cà Turci'a, va cedá s'a nimicitu prin acést'a

Consululu englesu a datu ordinu cà sè se inchida canalulu dela Suez din cauza cà este mare periculu pentru navigatiune Europenii din Port-Said parasescu orasiulu.

Limba nationala.

Diariulu „Natiunea“ scrie in revist'a s'a de Marti, cu privire la limba nationala, urmatórele:

Este cunoscutu, cà in unele clase ale societati nóstre limba nationala este cu totulu neglijata. Chiar' in intimitate, in relatiunile dintre parinti si copii se intrebuintieza limbi straine. Ar' fi timpu, cà sè se curme acestu reu simtitoriu. Ar' trebui sè ne silimu a nu vorbi intre noi, de càtu limba materna. Copii sè nu auda sunandu la urechi'a loru de càtu dulcele accente ale frumósei limbe romane. Totu asié ar' trebui sè procedemu si cu literatur'a nóstra nationala, pentru care o parte din societatea nóstra arata unu iudiferentismu culpabilu. Rare ori vedemu pe mas'a tineriloru nostri de ambe sexe unu volumu alu unui autoru romanu, ei din contra romanele cele mai próste, ce dilnicu aparú in strainatate, sunt citite cu aviditate. Totu asié se intempla cu music'a si cu tóte artele nóstre nationale nascénde. Ele suntu privite cu dispretiu. Teatrulu nationalu, acést'a scóla a poporului este dispretiuita. Verice trupa straina de alu patrúlea ordinu este preferata teatrului nationalu.

„Cei mai multi din noi, fiindu ca amu fostu in Vien'a séu in Paris si amu auditu totu ce e mai bunu cà music'a séu cà teatru, credemu, cà suntemu in dreptu sè ceremu dela artistii nostri totu aceeasi perfectiune, nitandu, cà fara incuragiare, teatrulu nationalu nu se póte formá. Totu asié facemu si cu industri'a nationala. Unde vedi unu romanu din clas'a culta a societati cumperandu cisme dela unu cismaru romanu, palaria dela unu palarieniu romanu. „haine dela unu croitoru romanu etc.? De siguru, cà productele straine suntu inca mai perfecte de càtu ale nóstre; dé' este dator'ia nóstra de a inchide ochii asupra miciloru defectuositati ale tinerei nóstre industrii, spre a o protege si a o alimentá. Damele nóstre nu purtau pēna deunadi costumulu nationalu cu tóte, cà sta atátu de bine romanceloru. Gratiós'a nóstra Regina a datu esemplulu incuragiarii industriei nationale luandu initiatiiva de a purtá cu mandria costumulu romanu. Pentru tóte acéste trebue patriotismu. Devine necesariu sè ne impunemu jertfe pentru a intari individualitatea nóstra nationala. Positiunea nóstra geografica ne sillesce a esagerá chiaru acést'a desvoltare a simtiului nationalu Pe langa patriotismulu celu mare, care se arata in momente mari si solemne ale vietiei unui poporu elu trebue sè practice si acelu patriotismu mai micu ce se manifesta intr'o suma de ocazioni, dé' care are o mare insemnatate, càci intretine acelu focu sacru din care, in momentele grave, isbucnesce flacar'a viua si curata a adeveratei iubiri de patria.

„La Nouvelle Revue“ dela 1 Iuliu dice in revist'a iei politica: „O brosiura in privinta Aliantiei popóreloru latine s'a publicatu acum in Florenti'a; ea ne amintesc

la timpul, că în acestu momentu Europ'a este bantuita d'unu reu adencu, si că trebue se cunoșcemu bine condițiunile problemei pentru a regulă politic'a din afara a viitorului. O lume intréga, o civilisațiune, care a avutu marirea iei se transforma. Trebuintie noue reclama o alta constituțiune a statelor europene, dér' cari se nu mai fia impartite dupa intemplantia puterii brutale. Curintii firesci, cari impingu popórele unele spre altele, sunt inca astupati prin combinatele diplomatice si preponderantia armatei ofensive; si nu trebue inse se ne impresionam peste mesura de biruintia trecétóre a secretarilor concistei. Supt protocoalele oficiale si miseriele cancelarielor discernemu solutiuni cari sunt de natura a spariá biurocrati'a si pe agintii d-lui de Bismarck. Pe cându omulu de statu germanu represinta c'o incapatinare stérpa vechile eresii, ide'a nationala s'afirma pretutindine si 'n acestu jocu curiosu cei mici potu deveni mai tari de câtu maiestrii aparinti ai continentului nostru. Din acésta cauza si cu acésta sperantia dorimu cu taria deplin'a impaciuire a poporului italianu cu poporul franceșu, dorimu triumfulu partitei nationale in Egiptu, si cu adéncă parere de reu vedemu nedreptatea facuta, cu concursulu Françiei, bravei si lealei natiuni romane."

Regin'a Romaniei si Dora d'Istria.

Reproducemu urmatorulu articolu din „La missione della Donna“. Elu a esitu din pen'a d-nei Ida Melisurgo Vegezzi-Ruscala, fiic a consulului romanu dela Torino (Italia):

Romani'a, care abia de cât-va timpu a scuturatu jugulu strainu, dupa ce a lasatu atatia fii ai sei pe campile Bulgariei, cari au luptatu vitejese in contra Turciloru, dupa ce a atrasu admiratiunea Europei intregi prin luptele din pregiurulu Plevnei; acum, incetandu resboiulu, remanendu libera si independenta si proclamandu-se regatu, cauta glori'a in campii industriei si comerçului si in luptele rodítóre ale sciintiei. Se observa o repede inaintare a artelor frumóse; literatur'a mai cu seama infloresce si se afla intr'unu periodu de mare desvoltare. Acésta pentru că Regin'a Romaniei, care e o invetiata cultivatóre a artelor si a literaturiei, protege pe literati si Ea insasi 'si-a luat sarçin'a de a face cunoscuta literatur'a romana in afara. Aseunsa de altmintrelea sub modestulu pseudonim de Carmen Sylva, a publicatu unu volumu din poeziile celor mai de capetenie scriitori romani, pe cari Ea 'i-a tradusu cu elegantia in nemtiésece, volumu, care a fostu primitu fórte bine de teribili critici din Lipsca si Berlin. Tint'a Reginei e fara indoiala mareatia si nobila, cu totulu deamna de Ea, care iubese atátu de multu a duó'a sa tíera.

Pe dreptu cuventu Romanii se lauda cu Regin'a loru, care e inzeatrata cu unu mare geniu, de o energie nu comuna si in sférsitu cu unu alesu feliu de a semti si de a cugetá. Afara de aceste calitati, toti 'si aducu aminte de ceea ce facu Ea in timpulu resboiului dela 1877—78, in care se arata pe atátu de mare patriota, pe câtu de buna si caritabila. E destulu se amintimu, că se aflá acolo, unde ranitii cereau ingrijire, in spitaluri, in ambulantie si chiaru pe campulu de bataia. Infintia cu cheltuieal'a Sa mai multe spitale provisorii si ajutá pe aparatorii tíerei cu o iubire de mama. Entusiasmulu pe care 'lu deșteptá acésta nobila si generósa purtare a Sa fi atátu de mare, încátu poporulu, nemultiamindu-se de a-i aretá simtiemintele sale cu urari continue, o numi Mam'a ranitiloru, titlu care contine cea mai frumósa lauda ce se póte face Reginei.

Elisabet'a Romaniei e de o activitate minunata. Ea se ocupa de literatura, de pictura si de musica, si cu tóte aceste nu uita pe copiii saraci protegiati de Densa si nici chiaru plictisitorulu ceremonialu de curte. Si ea si cum aceste n'ar' fi de ajunsu, Ea face studiile cele mai serióse asupra etice sociale si asupra economiei politice, ba a si avutu satisfactiunea de a obtiené la guvern, ca administratiunile publice, cum bunaóra armat'a, spitalurile si celelalte se'si procure numai pânze tiesute de tierance. Astfelu a isbutitu se scóta din miserie clasele serace ale tieraniloru si ale lucratoriloru, cautandu in ori ce modu se aline durerile, pe cari le indura partile mai puçinu civilisate ale Romaniei.

Dér' lasandu la o parte cá e regina si judecandu-o fara pasiune ca literata, nu putem face mai puçinu, decâtu se laudamu sinceru pe Elisabet'a Romaniei, fia pentru intins'a si adénc'a invetiatura, care se vede in poeziile sale, fia pentru dulceati'a si simplitatea stilului si pentru delicateti'a cugetariloru, câtu si pentru originalitatea si singularitatea ideiloru, cari mai multu se ridica in cea mai recenta publicatiune a unei poeme filosofice *Lehova séu vechia legenda a Ovriului ratacitoru*, unde 'si arata tóta puterea geniului

Seu pentru cá acésta noue lucrare e in geniulu lui „Faust“ alu nemuritorulu Góthe. Acum dēnsa are de gandu se tiparéseca: „Linisea mea“, care va vedé lumina la Berlinu.

Cu alte cuvinte Regin'a Romaniei e o femea de unu geniu esceptionalu, care va face epoca in istori'a literaturiei romanesci si a celei germane.

Nu mai puçinu ilustra decâtu Ea mai e si o alta femea, princeș'a Elen'a Ghica, „Dora d'Istria“ sub care nume e in deobste cunoscuta si care de multi e crediuta dalmata séu albanesa; dér' din contra, ea e o romanca, fiindu nascuta in Bucuresci d'intr'o familie a vechi nobilimi romanesci. Dora d'Istria e o femea superióra, prin profunditatea geniului, multora din barbatii de sciintia. Ea cunoșce mai multe limbi; frantiuzasca, englezasca, nemtiéseca, italianéseca, grecéseca moderna si cea vechia, albanesa si sanserita; membra a Academiei de litere si sciintie din Athena si a altoru multe societati sciintifice si literare, face studii fórte erudite asupra cantececeloru poporale albanese si romanesci, asupra a grele cestiuni de etica sociala, si publicá trei studii adēnci asupra condițiunei femeii: „Les femmes en Asie, Les femmes en Occident si Les femmes en Orient“; publicá duóe studii asupra lui Marco Polo si Giovanni del Piano Carpino si duóe altele, despre Rāmāyana si Mahābhārata; tipari apoi unu mare numeru de articole, opusculu, serisori si memorii, pe cari diarele si revistele tuturor natiuniloru se grabescu a le reproduce.

Afara de acestea, Dora d'Istria e fórte invetiata in archeologie. Densa e, cu alte cuvinte, o adeverata femea de sciintia, nu 'i lipsesece unu spiritu finu de observatiune, judecata dreapta, vointia de feru si farmecu in scriere, tóte calitatile cari se intrunescu pentru a face dintr'insa femea mai multu singulara de câtu rara.

Romanii potu fi mandri cu aceste duoe femei, destinse literate, care amenduoe cu puterea geniului loru marescu renumele Romaniei. Ei nu potu uitá de Regin'a Elisavet'a, pentru că Densa, de si germana, iubesece din inima tíer'a Sa de adoptiune si nici nu voru puté se nu'si aduca aminte de Dora d'Istria care, de si cosmopolita, e concetatian'a loru, si meritele ei peregrine orationéza ér' in care s'a nascutu.

Noi putem asigurá, cá aceste duoe individualitati asia de mari, aceste duoe nume atátu de stralucite, sunt si voru remané totdeauna sapate alaturi cu alu lui Bolintinenu, V. Alexandri, I. Eliade Radulescu, A. Hurmazachi, Aug. Treb. Laurian si altii, in mintea ori carui Romanu si in a acelora, cari profeséza cultulu artelor frumóse si alu literiloru.

Elisavet'a a Romaniei si Dora de Istria sunt acum nume faimóse in lumea intréga, si noi Italianii nu putem de câtu se ne bucuramu din inima de aceste duoe mari figuri de femea, cari ilustreaza celu mai frumosu periodu alu renascerei fratiloru nostrii Romani.

(Natiunea.)

Sibiu, in 15 Iuniu 1882.

(Urmare si fine.)

Aici trebue se me marginescu mai multu la famili'a mea, fiindu atacata de D-ta, si se'ti dovedescu mai de parte, cá unu mare neadeveru vorbesti dta si acolo, unde diei, cá Dum. Boreia ar' fi datu la anulu 1850 urmatorulu seu Dum. Racueiu lad'a góla. Dupa mosiulu meu a urmatu in curatori'a bisericeii pe mai multi ani -- nu dlu Racueiu -- ci Ioanu Mosora, tatalu primariului actualu, precumu affu scrišu la 22 Octombrie 1847 sub signatur'a protopopului Mog'a. Deci Dlu Racueiu n'a pututu primi dela mosiulu meu la 1847 cu atátu mai puçinu la 1850 lad'a bisericeii, nici góla, nici plina. Pe Dlu Racueiu 'lu affu in acte cá titoru pe la 1860 dupa Dumitru Hert'i'a betranulu, care functionase pe la 1855 cá titoru. De fie-care anu dela 1848—1855 nu potu dá seama, lipsindu'mi datele. Seiu inse dupa documente, cá de pe la anulu 1855 au fostu D. Racueiu jude in Saliste si D. Marcu, finantiulu, notariu, care 'ti servesece Dtale de prototipu. Acésta, sub scutul oficiiloru publice absolutistice, intru atáta a sedusu primari'a din Saliste in contr'a preotimei si in amesteculu trebiloru scolari, încátu Siagun'a s'a vedutu nevoitu a serie pretorelui urmátórele: „Nr. pres. 289. Am onóre a te recerá, cá se demandedi judelui din Saliste, a predá capitalulu scólei, ce 'lu a incassatu si se afla la elu, numai decâtu preotimei locale si curatorelui scólei Dumitru Hert'i'a. Alu Dtale, Sibiu in 3 Iuliu 1855 bron Siagun'a m. p. Dupa ce nu 'i a succesu lui Siagun'a a caseigá spriginulu oficiiloru politice, in luptele sale cunoscute, pentru trebile bisericeesti si scolari, s'a vedutu nevoitu a decretá sub datulu 17/9 1856. Nr. pres. 228 urmátórele: „La relati'a P. C. tale (a protopresbiterului) de sub Nr. 116 am a'ti reserie, cá cu mirare am intielesu acea voinicie osandítóre a judelui din Saliste (N. N.) cu averea bisericeii de acolo, pentru acésta osandescu eu aceia si orēnduiescu, cá se se alcatuiesca o comisiie bisericeesca si scolara, statátóre din unu parochu, din duoi titori si din unu titoru scolaru etc. etc.“ Pēna

candu Siagun'a decretá din forulu bisericescu, notariulu de atunci adusesse certele despre competinti'a in administratiunea averei scolari intre primarie si partile bisericeesti, in unu procesu pe calea politica, ce s'a decisu prin Guvernu dtdo 13/1 1660 Nr. 8508, care preserie a se observá instructiunile date pentru scólele rom. catholice, ér' fondulu scólei 'lu supune administratiunei primariului, preotulu si inspectorulu mireanu alu scólei. Ast-feliu a fostu starea scólei si a bisericeii pēna la 1861. Din cele ce au urmatu de aici decâtu ai intratu D-ta in notariatu se vede, cá in cestiunile acestea, 'ti ai facutu scól'a la predecesorulu Dtale. Si déca nici de atunci încóce, nici chiaru dupa introducerea statutulu organicu nu s'a stabilitu ordinea in treab'a averei scólei din Saliste, acésta are de a se adserie opostiuniloru si amesteculu D-tale si in parte si prea marei indulgentii a protopresbiterulu de pre acelu timpu, care te lasá se faci ce vrei, si pe carele — póte chiar' din aceste motive — nu de multu 'lu ai reclamatu in postulu avutu; cáci de omu rigorosu in protopopiatu si tocmai la spatete Dtale nu 'ti place, cá si de judecata.

Dupa aceste 'mi permitu a trece si la a duó'a parte a scrisórei deschise a dtale din Nr. 60, in carea esce edi in metod'a de a tártoli pe frate-meu, de a face pe Borcești „s e d u c a t o r i“ ai poporului in favórea lui si de a'mi imputá mie, cá pentru elu seduceu pe meseriasi cu promisiuni. Frate-meu in corespondenti'a s'a, in carea ori-ce omu nepartinitoriu va affu cu multu mai multa modestie si obiectivitate, cá in a dtale, a aretatu, cá 'si baséza cualificatiunea s'a pe atestate, date de cátra autoritati publice, cá si alti concurenti! Déca dta si pe acele atestate si autoritati le suspitionedi, apoi cine va mai dá crediamentu unui omu, cáruia cu acte 'i am doveditu si 'i voi dovedi o gramada de neadeveruri. In câtu me amesteci pe mine in demisiunea lui Alexandru ai dreptu, cá eu 'lu am admoniatu, cá se 'si retraga demisiunea. Indata inse ce me-am indepartatu la afacerile mele, 'lu ati inhamatu din nou pe tinerulu baiatu, încátu de a duó'a óra 'si a datu demisiunea, numai cá se aiba odihna de Dta si cáti-va inimicii ai lui. Cum a servitu frate-meu cá diaconu in cele bisericeesti, va sci judecá mai bine cá Dta preotimea, langa care si poporulu din Saliste, caruia au servitu in biserică si la inmormentari, si care voieste a'lu avé de preotu dupa probele ce a datu. Déca diaconulu Alexandru „ceteste numai din molitfelnicu si nu vorbeste dela sine,“ bine face. Dta in inteliginti'a Dtale astepti, cá preotii in serviciile bisericeesti se nu cetéseca din carti, ci se vorbéseca de capulu loru. Alexandru nu e de acésta parere. D-ta nice nu mergi la biserică si la inmormentari, se póte inse, cá cercetedi „petrecerile si ospetiele“ de cari vorbesti. Pe Alesandru nu'lu vei affá nici aici guralivu, ci modestu. D-ta voiesti a motivá necapacitatea lui Alexandru de a fi preotu si cu aceea, cá elu n'a participatu la casin'a inteligintiei din Saliste.“ Me bucuru, cá elu nu participa la acea casina, unde — se tacu de altele — nu de multu s'a intemplantu, cá D-ta cu unii socii inteligenti tóta nóptea ati complotatu asupra lui Alesandru si v'ati incercatu a abate pe toti membrii casinei de catra elu, ér' despartindu-ve in certe, unu inteligente din casu beli la miadia nóptea a descarcatu revolverulu in mijloculu publiculu casinei spre spaim'a tuturoru. Recomēdu lui Alexandru, cá in loeu se cercetése acea casina, in care se plamadescu pceinile si casu beli, se 'si cetéseca acasa jurnalulu rom. pe care seiu cá 'lu posede. Acum te intrebu eu: mai esista in D-ta óre unu simtiu de humanitate, cându te impedece de starea sanataii fratelui meu de inainte cu 17 ani, pe cându nu s'a fostu reculesu din o bóla grea, si in drasnesti fara nici o considerare si discretiune omenéseca a insirá in publicu categoriile de bóla din atestate medicali si dela asentarea lui? Te intrebu: mai póte fi in capulu d-tale o judecata seriósa, cându pui pe economulu D. Romanu, de care diei „cá inca nu aude prea bine“ va se dica dupa d-ta pe unu semisurdu, cá se controlése audiulu fratelui meu in piati'a Salistei spargēdu óua rosii cu 6 martori? Raspunde'ti singuru! Totu omulu seie, cá cineva mai alesu tineru fiindu se póte face sanatosu dupa o bóla avuta inainte cu multi ani; si D-ta scii, cá Alesandru s'au sfintitu de diaconu in diu'a de craciunu 1881 in biseric'a din cetatea Sibiului prin archiereulu seu si trebue sé scii, cá la astfeliu de sfintire se facu ceremoniile prescise cu cetiri, cantari, intrebari si respunsuri etc. Cumu pentru D-dieu se nu fi observatu archiereulu séu persónele celebrande in jurulu seu, séu ore-cine din publiculu numerosu din diu'a craciunului, déca Alesandru ar' fi fostu surdu, séu nu ar' fi auditu bine? D-ta insuti diei, cá Alesandru „la sute de ocasiuni a servitu cu preotii din Saliste, si eu adaugu, cá a servitu si la sfintirea bisericeii cei noue din Saliste in anulu 1881. Cumu ar' fi pututu face acésta unu surdu? Ei dér' acéste argumente nu se léga de D-ta si consotii d-tale, cáci ve predomneste numai patim'a si ur'a. Apoi astufeliu de soi de inteligintia patimasia, lipsita si de acea picatura de humanitate, ce o pastreza celu mai de rendu omu, catra omu, lipsita de pietatea ce o datoiescu celoru mai meritati si adorati luptatori

veterani pentru esistența poporului din Saliste, pe cari falsificandu date si fapte 'i tragi in noroiulu D-tale, fara sè te mai gandesti, cà poti fi datu de minciuna si de rusine; astfelu de inteligintia, care atèrna cualificatiunea pentru preotu in Saliste dela cercetarea casinei de acolo, vrè sè conduce comun'a Saliste si cauzele bisericeii si a scòlei ei! Déca ascultau Salistenii de astfelu de ómeni. reu o patiau. Ei inse 'si pricepu mai bine interesele loru, si se conducu de simtiulu celu bunu si moralu, ce 'lu au mostenitu dela parintii si mosii loru, si numai asiè au pututu ajunge la stadiulu progressulu loru de astadi fara concursulu D-tale et companie. Au ascaltatu Salistenii una data de D-ta la o întreprindere mai mare, dér' au si patit'o. La sfatulu d-tale ei nu s'au dusu la licitatiunea carciumaritului pentru period'a ultima de 6 ani a Sasiloru. Urmarea a fostu, cà unu cumnatu alu D-tale I. B. cu carele te credeai siguru companionu ocultu, a luat arend'a in tóte satele scaunulu Salistei cu bagatelulu pretiu de 2000 fl. anualu, inse — in companie aperta cu D. R. Se tacu despre amar'a desamagire a d-tale pèna la desperatiune. Dér' venitul speratu pe 6 ani a cursu in pungilè a duoi ómeni, si nu in lad'a Salistei; unu venitu aproximativu de 60,000 fl.; càci acea arenda valóréza 12,000 fl. pe anu, cumu este si adi data, pe carea inse Sasii in decursulu lupteloru cu satele o dadusera si cu 1000 fl. pe anu, numai cà se'si sustiena posesiunea.

Se vinu la punctulu din urma, unde me calumniedi cà eu asi fi promis meseriasiloru din Saliste a le castigà dela in. ministeriu o judecatorie industriale si a detrage certele loru dela deregatoriile politice, déca ei voru votà pentru frate meu. Precumu ai inceputu corespondenti'a d-tale cu minciuna, asiè o sfèrsiesti érasu cu minciuna.

Cea din urma 'ti-o dovedescu cu declarati'a comitetulu reuniunei meseriasiloru din Saliste, care suna: „Adeverintia, care o damu subscrisii, cumcà nu este adeveratu si este numai o scornitura acea faima, cà D-lu Dr. Ioanu Borcia ar' fi promis meseriasiloru din Saliste, a le esoperà o judecatoria industrială, déca meseriasii voru vot'a la alegerea de capelanu pentru fratele D-Sale. Saliste in prima Iunie 1882. Comitetulu reuniunei meseriasiloru L. S.“ subscrisi 11 membrii ai comitetulu.

Si dupa atâtea neadeveruri, cu cari ai umplutu publiculu si ai vatematu caracterele Salisteniloru, inca mai poti stà D-ta cu faci'a curata in notariatulu Salistei! Dupace inse d-ta si de acei meseriasii. si de tiner'a loru reuniune, carea este chiamata a promovà cultur'a industrială si averea natională a Salisteniloru 'ti bati jocu, 'i numesti cersitori, si statutele loru aprobate de n. ministeriu, nescè hartii gòle, si multe alte de aceste, ce 'ti potu dovedi cu toti meseriasii, apoi me vedu silitu a strigà Salisteniloru: Videant consules!

Dr. Borcia.

Diverse.

(Bàile saline dela Jabeni'ti'a) s'au deschisu inca dela 1 Iunie a. c. Aflamu cà stabilimentele acestoru bái folositoare au fost renovate si pe deplinu reparate de càtra actualulu arendasiu.

(Imprumutul comunei Bucurescide 8 milión e.) Sambata 26 Iunie primari'a capitalei a inceputu operatiunea platii cuponulu imprumutulu de 8 milión e, exigibilu la 1 Iuliu. La 1 Iuliu, órele 12, se va face tragerea la sorti a obligatiuniloru acelu imprumutu, cari trebuie achitate in anulu curentu. Avisu detentoriloru.

(Hoch der Kaiser.) Sub acestu titlu cetimu in diarulu „Ellenzék“ dela 8 Iuliu urmatórele: Scòla reală militară din Cassovia 'si-a serbatu incheierea anulului in 29 Iunie. Serbarea s'a inceputu la 8 óre diminiètia cu oficiulu dumnedeescu dupa ritulu catolicu. Elevii au ocupatu localitatea destinata spre acestu scopu cu cartea de rugaciune in mana. In dosulu loru stau generalii si alti oficeri. Mai erau de faci'a unele celebritati civile si mai multe dame. Dupa oficiulu divinu óspetii au esaminatu lucrările scripturistice ale eleviloru, pe cele geografice, geometrice, si desemele libere. Erau lucrari in limb'a germana, maghiara, bohema si franceza, fórte slabutie si ilustrau in modulu celu mai miserabilu, cà in Casiovi'a scòla reală militară nu pune nici unu pondu pe limb'a maghiara. In timpul acest'a óspetii s'au intrunitu in sal'a cea mare. Aici s'a cetitu in faci'a publiculu clasificatiunea eleviloru, s'au impartitu premiele, dupa care apoi directorulu institutulu a rostitu o cuven-

tare bine sentita, si a incheiatu cu urari de fericire pentru supremulu belliduce imperatulu. E de insemnatu, cà pe „regele apostolicu unghurescu“ nu la amintitu cu nici unu cuventu, pre cum se vede la scòla reală militară din Casiovia nici cà sciu despre esistenți'a lui. La esamenele orale amu auditu declamandu-se in limb'a germana, maghiara, bohema si franceza. Cu unu cuventu esamenele ne au facutu impressiunea. cà in acestu institutu se da mai multu terenu limbei boheme decâtu celei unghuresci si cà cu intentiune se pune in càtusii spiritulu unghurescu. cà astfelu si noi se ne supunemu limbei marsiaviloru de bohemi (csehpimaszok). — Melodia vechia acést'a!

(Modelulu lui Bismarck.) Intr'una din seratele sale printulu Bismarck s'a esprimatu nu de multu, cà 'si-a luat de modelu pe regele scotianu Robert Bruce. Acest'a a fost incoronatu de Rege alu Scotiei la 1305, dér' puternicii sei dusmani l'au biruitu in 12 batalii. Din ultim'a batalia Robert a scapatu intr'o siura, unde s'a ascunsu cu totulu descurajatu. Elu se culcà pe pac si se puse pe gânduri; deodata zarì pe unu painjinu, care atèrnà subtu o bèrna, pe care vrea sè se urce. Painjinulu 'si legà firulu de bèrna, încercà sè se urce, dér' caditù josu. Elu 'si legà ati'a din nou, se urcà puçinu, inse firulu se rupse a dua óra. Robert numerà, cà painjinulu a încercatu de duoe-spre-diece ori sè se urce, dér' totu-deauna in desiertu. „Sermanu painjinu dise elu tie 'ti merge tocmai ca mie “ Dér' ce se vedi! Painjinulu nu se lasa. Elu 'si legà ati'a pentru a trei-spre-diece óra, se urca si urca si ajunge susu. Lui Bruce i se deschisera ochii. Elu sarì de pe paie si esclamá: „Ce se me faca de rusine unu painjinu? Déca elu nu s'a lasatu, pèna n'a isbutitu. de ce óre D-dieu se nu me ajute si pe mine ca se 'mi aperu dreptulu meu?“ Regele 'si facù rugaciunea, prinse curagiou nou, 'si adunà pe nesentite pe puçinii sei credinciosi, le insufflă si loru inima si atacandu pe dusmani, 'i invinge cu totulu in batali'a a 13-a si ajunse earasi pe tron.

(Unu judecatoru de instructie si unu procuroru falsi.) Citimu in Argesianulu: Unu faptu, unicu in felulu seu, s'a petrecutu intr'una din dilele septemanei acesteia la noi. Grefierulu judelui de instructie localu si unu individuu de nationalitate israilita, insociti de unu aprodu d'ai tribunalulu, au luatù câte trei o trasura de piatia si, esindu spre séra din orasiu prin barier'a postei, au mersu la câte-va comune situate in vecinatatea sioselei ce conduce la Curtea de Argesiu. Primulu insusindu'si cualitatea de jude de instructie, secundulu de procuroru, si asistati de celu d'alu treilea in uniform'a de aprodu, au facutu inspectiune cancelarielor comunale. Nemultumindu-se numai cu atàta si facèndu-se, cà gasescu neregularitati in cancelarii, au amerintiatiu pe primari cu dare in judecata, ceea ce le va atrage grele penalitati. Primarii, in simplitatea loru crediendu'i, au convenitu. cà de càtu se fia dati judecatii, mai bine se dea ei ceva. Atàta asteptau si cavalerii nostri: le trebuia de cheltuiala. Cu modulu acest'a au luatù bani dela mai multi primari si tocmai nóptea tardiu s'au intorsu in orasiu. Parchetulu a fost sesisatu si d-nulu procuroru mergendu prin localitatile visitate de pseudo-magistrati, a constatatu cele aratate aci. Grefierulu israilitulu si aprodu sunt tinuti in arestulu preventivu.

(Multiamita publică.) Ill. S'a Domnulu Episcopu diocesanu Dr. Ioanu Szabo, cà unu binevoitoriu parinte pentru tinerime a binevoitu pe cei mai lipsiti dintre preparandi a-i ajutorà in mai multe rënduri cu sume insemnate. Asia d. es. cu spesele spitalulu — pentru preparandii, cari au fostu in decursulu anululu scolasticu bolnavi, si pentru cari n'au ajunsu interesele din mic'a fundatiune facuta anume spre acestu scopu (din initiati'a d-nei soçie a d-lui prof. V. Borgovanu prin concursulu mai multoru on. dame si damicele) pre langa aceea a sustinerii celoru mai lipsiti, cari socotele la olalta fora amenuntiusiuri se urca la 80 fl. v. a. si mai bine. Pentru aceea eu cà preparandu, care am absolvatu cursulu preparandialu de trei ani si d'impreuna cu alti conscolari m'am impartasitu la acele ajutorie marinimóse, vinu in numele tuturoru fostiloru mei conscolari a esprime Ilustr. Sale multiamit'a cea

mai caldurósa. Gherl'a, 30 Iunie 1882. Florian Danciu, prep. absolutu.

(Unu copilu cu duoi dinti) s'a nascutu in comun'a Basesti jud. Teleorman. — dice „Desvoltarea“ care apare in T. Magurele. — de catra o femeie. care erà maritata numai de vre-o duoe luni. Din acést'a cauza contestandu-se, se întielege, legitimitatea copilulu de catra tatalu, a trebuitu cà mum'a se'lu dea de sufletu unei alte femei, care astadi 'lu cresce, elu se afla in deplina sanetate.

(Unu pachetu cu capete omenesci.) Se dice — scrie diarulu Post'a — cà la biuroulu postalu centralu din Constantinopolu a sositu dilele acesteia unu pachetu, care a fostu declarat la predarea lui, cà continea capete omenesci. Conformu unei vechi traditiuni ce se pastrèza si adi in Turcia, aceste capete suntu ale membriloru unei bande de haiduci ce bantueia Macedonia, si care au fostu tramise Inaltei Porti cà o dovèda, cà ordinea e deplinu stabilita.

(Unu insecticidu) Pentru a feri plantele tinere de navalirea insectelor, precum melci si diferite feluri de paduchi de pamentu, semintiele inainte de a le pune in pamentu se presara cu flóre de puciósa. Pentru cà puciós'a sè se lipésca mai bine de semintie, este bine sè se stropésca semintiele mai antaiu cu puçinu oleiu si pe urma sè se presare puciós'a. Tóte insectele ar' fi evitandu contactulu cu plantele esite in asemenea semintie. Acést'a se esplica prin aceea, cà, in timpul germinarei si crecerei plantelor, puciós'a se transforma in acidu sulfuros, care gonesce insectele. Déca acést'a esperientia s'ar' constatà pe deplinu eficace, ea ar' aduce servicii insemnate nu numai gradinariloru, dér' si agricultoriloru, cari ar' scapà rapiti'a si alte plante de multimea insectelor ce le bantue. (Econ. Rur.)

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 12 Iuliu st. n. 1882.

Rent'a de auru un-gara . . . 6% 119.95	m'a de vinu ung. . . 97.25
dto . . . 4% 88.80	Imprumutul cu pre-miu ung. . . 118.75
dto de harthia 5% 86.60	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin 110.60
Imprumutul cailoru ferate ungare . 134.50	Rent'a de harthia austriaca . . . 76.85
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-ma emisiune) . . . 91.30	Rent'a de arg. austr. 77.65
dto (II-a emisiune) 110.75	Rent'a de auru austr. 94.85
dto (III-a emisiune) 95.75	Losurile din 1860 130.80
Bonuri rurale ungare 98.25	Actiun. bancei aust.-ungare . . . 824 —
dto cu cl. de sortare 97.75	„ bancei de creditu ungare . . . 314.25
Bonuri rurale Banat-Timis . . . 97.50	„ bancei de creditu austriace . . . 316.75
dto cu cl. de sortare 97.75	Argentulu . . . —
Bonuri rurale transilvane . . . 97.75	Galbini imperatesci 5.69
Bonuri croato-slav. 99.—	Napoleond'ori . . . 9.58
Desbaguire p. dij-	Marci 100 imp. germ. 58.95
	Londr'a . . . 102.80

Cursulu de Bucuresci

din 28 Iunie / 10 Iuliu 1882.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cum-persa	Vindu
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	89.—	89.1/2
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct. 1 Ian. 1 Iul.	97.3/4	98.1/2
8% Oblig. domeniule 1871	1 Iuliu	102.1/2	103.1/2
6% Oblig. cailoru fer. rom.	1 Iul. 1 Ian.	99.3/4	100.1/2
7% Scrisuri funciare rurale	idem	99.—	99.1/2
7% „ „ urbane	idem	99.—	99.1/2
8% Imprum. municipalu	idem	104.1/2	105.1/2
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobènda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	220.—	225.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	29.—	30.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1370	1400
Auru contra argintu		1.1/4	1.5/8
Auru contra bilete hipotec.		1.1/4	1.5/8
Auru contra bil. de Banca nat Florini Val. Austr.		1.1/4	1.5/8
		2.09—	2.11—

Editoru: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gótt si Iiu Henricu.